

CZARNA ZIEMIA

Tytułem wstępu

Zbigniew Zagórski – Prezes PTG

W czasie dyskusji podczas ostatniego Walnego Zebrania PTG a także w kuluarach XXVIII Kongresu PTG w Toruniu wielokrotnie

Fot. M. Drewnik

podnoszona była kwestia udoskonalenia przepływu informacji w obrębie Towarzystwa. W odpowiedzi na ten postulat Zarząd Główny PTG występuje z inicjatywą wydawania drogą internetową biuletynu PTG,

wstępnie zaplanowanego jako kwartalnik.

W swym zamierzeniu wzorujemy się na newsletter'ze przygotowywanym przez Alfreda Harteminka oraz Biuletynie IUSS.

Mamy nadzieję, że ta nowa forma wspólnej komunikacji, jest dobrą ofertą nie tylko do

Spis treści

Tytułem wstępu	1
Nowe władze statutowe PTG	1
Nowi honorowi członkowie PTG	2
Cytujmy polskie czasopisma	2
Zmiany w Rocznikach Gleboznawczych	3
Kronika personalna	4
Nowości wydawnicze	5
Publikacje w zagranicznych czasopismach z IF	7
Relacje z konferencji i sympozjów	8
Kalendarium konferencyjne	11

bieżącego przekazywania różnorodnych informacji, ale może też stanowić forum do prezentowania opinii i poglądów na wiele spraw ważnych dla naszego środowiska. Aby spełniły się nasze oczekiwania serdecznie zapraszam wszystkich członków PTG do współpracy.

Nowe władze statutowe PTG

Walne Zebranie Delegatów PTG wybrało w Toruniu w dniu 5 września 2011 nowe władze statutowe towarzystwa na kadencję 2011–2015.

Prezes PTG – prof. dr hab. Zbigniew Zagórski

Zarząd Główny PTG

prof. dr hab. Bolesław Bieniek, Olsztyn
prof. dr hab. Stanisław Brożek, Kraków
dr hab. Józef Chojnicki, prof. nadzw., Warszawa
dr hab. Marek Drewnik, Kraków
dr inż. Michał Jankowski, Toruń
dr hab. Cezary Kabała, prof. nadzw., Wrocław
prof. dr hab. Janina Kaniuczak, Rzeszów
prof. dr hab. Jan Kucharski, Olsztyn
dr hab. Edward Meller, prof. nadzw., Szczecin
prof. dr hab. Andrzej Mocek, Poznań
prof. dr hab. Wojciech Owczarzak, Poznań

prof. dr hab. Halina Smal, Lublin
prof. dr hab. Piotr Skłodowski, Warszawa
prof. dr hab. Jerzy Weber, Wrocław

Komisja Rewizyjna

prof. dr hab. Stanisław Drzymała, Poznań
prof. dr hab. Jolanta Komisarek, Poznań
dr hab. Antoni Szafranek, Warszawa
dr inż. Katarzyna Szopka, Wrocław

Sąd Koleżeński

prof. dr hab. Renata Bednarek, Toruń
prof. dr hab. Danuta Czepińska-Kamińska,
prof. nadzw., Warszawa
prof. dr hab. Anna Karczewska, Wrocław
prof. dr hab. Jadwiga Wyszowska, Olsztyn

Nowi honorowi członkowie PTG

Walne Zebranie Delegatów PTG, kierując się rekomendacją Zarządu Głównego, nadało w dniu 5 września 2011 honorowe członkostwo PTG trzem wybitnym gleboznawcom.

Uhonorowani zostali:

prof. Nicola Senesi,
Bari, Włochy

prof. Jan Gliński, Lublin

prof. Jerzy Marcinek, Poznań

Sylwetki nowych członków honorowych przybliżone zostaną w następnym numerze biuletynu

Podnieśmy rangę polskich czasopism – cytujmy je!

W trosce o przetrwanie polskich czasopism gleboznawczych oraz mając na uwadze ocenę dorobku naukowego gleboznawców, instytutów i uczelni, Walne Zebranie Delegatów PTG w Toruniu, w dniu 5 września 2011 uchwaliło na wniosek dr hab. Cezarego Kabały **"Apel w sprawie utrzymania rangi polskich gleboznawczych czasopism naukowych"** który kierujemy do wszystkich członków PTG.

Przez wiele lat środowisko gleboznawców budowało pozycję naukową Roczników Gleboznawczych, Polish Journal of Soil Science oraz innych czasopism z dziedziny nauk o glebie, rolnictwa i leśnictwa. Dziś jednak ranga tych periodyków jest zagrożona, gdyż w zglobalizowanej nauce prestiż w lokalnym środowisku musi znaleźć odzwierciedlenie we wskaźnikach liczbowych, takich jak Impact Factor oraz punkty na liście MNiSW.

W przyszłości prawdopodobnie tylko czasopisma posiadające IF będą brane pod uwagę przy ewaluacji jednostek naukowych i indywidualnej ocenie ludzi nauki.

Walne Zebranie Delegatów Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego apeluje zatem do redaktorów Roczników Gleboznawczych oraz Polish Journal of Soil Science o pilne dopełnienie wszystkich formalnych wymogów niezbędnych

dla uzyskania wskaźnika Impact Factor w najbliższej z możliwych perspektywie czasowej.

Spełnienie wymogów formalnych nie przyniesie jednak pożądanego efektu, jeśli publikacje w polskich czasopismach nie będą odpowiednio często cytowane w periodykach już indeksowanych.

Apelujemy zatem do wszystkich gleboznawców w Polsce, by za punkt honoru przyjęli cytowanie choć po jednej publikacji z Roczników Gleboznawczych i Polish Journal of Soil Science w każdej nowej publikacji wysyłanej do czasopism posiadających Impact Factor.

Jednocześnie apelujemy do Recenzentów takich prac o odważne przypominanie autorom o bogatym dorobku polskich czasopism z dziedziny nauk o glebie i nauk pokrewnych.

Zmiany w Rocznikach Gleboznawczych

Cezary Kabała, Danuta Czepińska-Kamińska

Strategicznym celem Zarządu Głównego PTG oraz redakcji Roczników Gleboznawczych jest utrwalenie pozycji czasopisma w nauce polskiej oraz dążenie do jego promocji na arenie międzynarodowej. Ma to służyć nie czasopismu *sensu stricto*, ale rozwojowi nauki o glebie w Polsce oraz polskim gleboznawcom. Zamierzamy osiągnąć te cele walcząc o jak najwyższą ewaluację czasopisma w rankingu MNiSW oraz starając się uzyskać międzynarodowy wskaźnik cytowalności (IF).

Liczne zmiany, zgodne z wymogami MNiSW, zostały już wprowadzone w numerze 4/2011. Jednak tylko zasadnicze przekształcenie formuły wydawania Roczników Gleboznawczych może przynieść oczekiwane rezultaty. Dlatego ZG PTG zdecydował o przystąpieniu do współpracy z wydawnictwem [Versita](#), które oferuje nieograniczony internetowy bezpłatny dostęp do streszczeń i pełnych tekstów artykułów w formie elektronicznej oraz indeksowanie treści czasopisma w międzynarodowych bazach bibliograficznych i przeglądarkach internetowych. Versita, jako przedstawiciel Springer'a udostępnia "swoje" czasopisma w profesjonalnym standardzie przypominającym funkcjonalną platformę Springer'a.

Obecność pełnych tekstów Roczników w internecie usunie zarzut o niedostępności czasopisma, stawiany przez redakcje periodyków indeksowanych. Oczekujemy więc, że w niedalekiej przyszłości zasadniczo zwiększy się cytowalność Roczników, również w czasopismach angielskojęzycznych.

Współpraca z Versitą pociąga jednak za sobą konieczność **zmiany języka publikowanych tekstów naukowych**. Zarząd Główny PTG

zdecydował zatem, że od 2013 roku redakcja Roczników Gleboznawczych akceptować będzie publikacje w języku angielskim, i tylko w wyjątkowych przypadkach – w języku polskim. W przejściowym roku 2012 czasopismo powinno zamieścić przynajmniej połowę artykułów w języku angielskim. Należy zatem w najbliższym czasie spodziewać się ze strony Redakcji prośby o przełożenie na angielski tekstów już zgłoszonych do publikacji w 2012 roku.

Koszty obsługi czasopisma w wersji elektronicznej są porównywalne z kosztami wydawania wersji drukowanej. Niestety oznacza to, że wersja papierowa nie będzie już drukowana na dotychczasowych zasadach, a jedynie w niewielkiej liczbie egzemplarzy obowiązkowych i komercyjnych (na zamówienie). W zamian – każdy

Czy ma sens publikowanie w Rocznikach Gleboznawczych artykułów w języku angielskim?

Dla większości z nas przygotowanie artykułu naukowego w języku angielskim wiąże się z dodatkowymi kosztami. Wielu zapyta więc, czy warto publikować w Rocznikach teksty, które już i tak przetłumaczyliśmy i możemy wysłać do wyżej punktowanego czasopisma zagranicznego?

W bardzo krótkiej (krótkowzrocznej) perspektywie - zapewne nie warto.

Chyba jednak nie trzeba przekonywać nikogo, jak wielką korzyść odniosłoby całe środowisko gleboznawcze, gdyby w ciągu najbliższych 2-3 lat Roczniki wywalczyły Impact Factor. Posiadanie wskaźnika IF skutkuje przecież korzystniejszą oceną również starszych artykułów opublikowanych w tym periodyku...

Warto też zastanowić się, czy wszystkie nasze artykuły po przetłumaczeniu z miejsca nadają się do publikacji w Soil Science albo w Geodermie? Zapewne jeszcze długo (albo zawsze?) najlepszym miejscem dla prac o bardziej lokalnym charakterze będą Roczniki Gleboznawcze. Co nie oznacza, że są to prace zaściankowe i nie zasługują na udostępnienie międzynarodowemu gremium - w języku angielskim.

Roczniki Gleboznawcze były, są i powinny pozostać platformą prezentacji dorobku polskiego gleboznawstwa. Pierwszym i podstawowym czasopismem naukowym, do którego zaglądamy i w którym publikują wszyscy polscy gleboznawcy. I jeśli nieuniknioną ceną za to jest zmiana języka publikacji - to chyba warto tę cenę zapłacić.

członek PTG, wszyscy jego doktoranci, magistranci i inni współpracownicy w Polsce i na świecie otrzymują stały nieograniczony dostęp do czasopisma.

Prawdopodobnie zmiana ulegnie także wygląd czasopisma, co pociągnie za sobą nieco inne zasady przygotowania tekstów, tabel i

rysunków do druku. Te ważne informacje zostaną wkrótce uzgodnione z wydawcą i znajdują się w

zakładce Roczników Gleboznawczych na stronie internetowej PTG.

Kronika personalna

Strefa VIP

Fot. M. Drewnik

Prof. dr hab. Zbigniew Zagórski z SGGW w Warszawie został wybrany na funkcję Prezesa Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego na kadencję 2011–2015. Wyboru

dokonało Walne Zebranie Delegatów PTG w Toruniu w dniu 5 września 2011.

Fot. B. Głina

Prof. dr hab. Jerzy Weber z Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu został wybrany na funkcję Prezesa Polskiego Towarzystwa Substancji Humusowych na kadencję 2011–2015. Wyboru

dokonało Walne Zebranie PTSH w Karpaczu w dniu 26 maja 2011

Nominacje profesorskie

Fot. C. Kabała

Prof. dr hab. Stanisław Wróbel z Instytutu Uprawy Nawożenia I Gleboznawstwa PIB w Puławach, Zakład Herbologii i Technik Uprawy Roli we Wrocławiu (wręczenie nominacji przez Prezydenta RP w dniu 01.04.2011).

Fot. arch. A. Misztal

Prof. dr hab. Andrzej Misztal z Katedry Ekologii, Klimatologii i Ochrony Powietrza Uniwersytetu Rolniczego im. H. Kołłątaja w Krakowie (wręczenie nominacji przez Prezydenta RP w dniu 01.04.2011).

Fot. M. Józwiak

Prof. dr hab. Marek Józwiak z Katedry Ochrony i Kształtowania Środowiska Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach (wręczenie nominacji przez Prezydenta RP w dniu 24.10.2011).

Doktoraty

Fot. C. Kabała

Dr Agnieszka Medyńska-Juraszek z Instytutu Nauk o Glebie i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Tytuł pracy: „Rola próchnic leśnych w obiegu pierwiastków śladowych na zadrzewionych

gruntach porolnych w zasięgu oddziaływania przemysłu miedziowego”. Promotor: dr hab. Cezary Kabała. Obrona: czerwiec 2011.

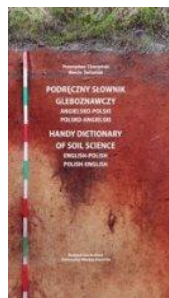
Dr Karolina Lewińska z Instytutu Nauk o Glebie i Ochrony Środowiska UP we Wrocławiu. Tytuł pracy: „Rozpuszczalność i fitoprzyswajalność arsenu w glebach zanieczyszczonych w perspektywie ich biologicznej

rekutywacji”. Promotor: prof. dr hab. Anna Karczewska. Obrona: listopad 2011.

Nowości wydawnicze – krajowe i zagraniczne

Nowości krajowe

Podręczny słownik gleboznawczy: angielsko-polski i polsko-angielski. Charzyński Przemysław, Świtoniak Marcin. Wyd. Nauk. UMK w Toruniu, 2011, 310 stron, okładka twarda. Słownik

adresowany jest do szerokiego grona odbiorców, tj. naukowców zajmujących się gleboznawstwem i dziedzinami pokrewnymi oraz studentów kierunków przyrodniczych i rolniczych. Pierwszym i zarazem jedynym słownikiem w zakresie gleboznawstwa i nauk pokrewnych jest wydany przeszło trzydzieści lat temu pod egidą PTG

Pięcioletni słownik gleboznawczy. Szybki przyrost wiedzy gleboznawczej doprowadził do pojawienia się wielu nowych terminów i pojęć, które weszły do języka fachowego. Za opracowaniem nowego wydania przemawiał także fakt szybkiego rozwoju współpracy z zagranicą i wymiany myśli naukowej, wymagających precyzyjnej i jednoznacznej komunikacji w języku angielskim. Zamówienia: <http://www.kopernikanska.pl>

Geneza, wiek oraz cechy diagnostyczne orsztynu w świetle badań gleb piaszczystych Kotliny Sandomierskiej. Chodorowski Jacek. Wyd. UMCS w Lublinie, 2010, 140 stron. Rozprawa jest efektem

wieloletnich badań Autora poświęconych orsztynowi – scementowanemu poziomowi wzbogacania, występującemu dość powszechnie w glebach piaszczystych Kotliny Sandomierskiej, którego geneza, wiek oraz właściwości nie były

do tej pory wystarczająco poznane, a gleby z orsztynem w "Systematyce gleb Polski" (1989) nie zajmowały należnego miejsca. Przedstawione w rozprawie wyniki badań są podstawą do analizy wielu niejasnych kwestii z zakresu genezy i klasyfikacji gleb

Nowości zagraniczne

Crop Nutrient Deficiency Image Collection (Symptomy niedoboru makro- i mikrośladników). The International Plant Nutrition Institute has released an updated collection containing more than **400**

bielicowych i glejobielicowych. Zamówienia: <http://www.wydawnictwo.umcs.eu>

Zasoby naturalne i zrównoważony rozwój. Bogda Adam, Kabała Cezary, Karczewska Anna, Szopka Katarzyna. Wyd. UP we Wrocławiu, 460 stron, miękka oprawa. Podręcznik akademicki

wydany z dotacją MNiSW. Podręcznik jest pierwszą na rynku publikacją dydaktyczną, w której w sposób kompleksowy i oryginalny podjęto temat eksploatacji i ochrony zasobów naturalnych w kontekście wymogów zrównoważonego rozwoju. W podręczniku połączone zostały zagadnienia z różnych dyscyplin: geologii, hydrologii, chemii, gleboznawstwa i innych. Publikacja przeznaczona dla studentów ochrony środowiska, geografii, biologii i gospodarki przestrzennej, ale może okazać się nieocenionym źródłem wiedzy dla wszystkich zainteresowanych środowiskiem i jego ochroną. Zamówienia: <http://wydawnictwo.ar.wroc.pl>

Sorbenty mineralne w środowisku. Badora Aleksandra.

Wyd. UP w Lublinie, 2011. Książka jest syntetycznym opracowaniem badań nad wybranymi, niekonwencjonalnymi sorbentami

mineralnymi oraz nad ich zastosowaniem do zmiany mobilności pierwiastków toksycznych. Dotyczy głównie polimerycznej formy glinu, a także zmodyfikowanych montmorylonitów, zeolitów i krzemianów. Ich wykorzystanie w procesach immobilizacji i mobilizacji pierwiastków toksycznych w środowisku glebowym ma ogromne znaczenie dla zdrowotności roślin, zwierząt i ludzi. Zamówienia: <http://wydawnictwo.up.lublin.pl>

images showing nutrient deficiency symptoms in plants. The photos were collected from research plots, farm fields, plantations, diagnostic labs, and other sources. The images are organized in groups including

primary nutrients, secondary nutrients, and micronutrients. The image galleries and search results can be narrowed by available crop-type. Text and diagrammatic descriptions of nutrient deficiency are also available as supporting information. Further info: <http://ppi-store.stores.yahoo.net/crnudeimco.html>

Elevated Carbon Dioxide: Impacts on Soil and Plant Water Relations. By M.B. Kirkham. 2011. CRC Press, Taylor and Francis Group, Boca Raton, Florida. 399 pages. ISBN: 978-1-4398-5504-1. Between 1958 and 2008, the CO₂ concentration in the atmosphere increased from 316 to 385 ppm. Continued increases in CO₂ concentration will significantly affect long-term climate change, including variations in agricultural yields. Focusing on this critical issue, *Elevated Carbon Dioxide: Impacts on Soil and Plant Water Relations* presents research conducted on field-grown sorghum, winter wheat, and rangeland plants under elevated CO₂.

Phosphorus in Action. Biological Processes in Soil Phosphorus Cycling. Series: Soil Biology, Vol. 26. Bünemann, Else K.; Oberson, Astrid; Frossard, Emmanuel (Eds.) 1st Edition., 2011, XV, 483 p., Hardcover. ISBN: 978-3-642-15270-2. This book collects the existing, up-to-date information on biological processes in soil P cycling, which to date have remained much less understood than physico-chemical processes. The methods section presents spectroscopic techniques, characterization of microbial P forms, as well as the use of tracers, molecular approaches and modeling of soil-plant systems. The section on processes deals with mycorrhizal symbioses, microbial P solubilization, soil macrofauna, phosphatase enzymes and rhizosphere processes. On the system level, P cycling is examined for grasslands, arctic and alpine soils, forest plantations, tropical forests, and dryland regions, while aspects of P management with respect to animal production and cropping are also presented.

Understanding Soils in Urban Environments. Pam Hazelton, Brian Murphy, 160 pages, CSIRO Publishing, 2011, Paperback, ISBN: 9780643091740. *Understanding Soils in Urban Environments* explains how urban soils develop, change and erode. It describes their physical and chemical properties and focuses on specific soil problems, such as acid sulfate soils, that can cause environmental concern and also affect engineering works. It also addresses contemporary issues such as green roofs, urban green

space and the man-made urban soils that plants may need to thrive in. It provides a concise introduction to all aspects of soils in urban environments and will be extremely useful to students in a wide range of disciplines.

Encyclopedia of Agrophysics. Gliński Jan, Horabik Józef, Lipiec Jerzy (Eds.). Springer, 2011. ISBN: 978-90-481-3584-4, 900 pp., hardback. This *Encyclopedia of Agrophysics* will provide up-to-date information on the physical properties and processes affecting the quality of the environment and plant production. It will be a "first-up" volume which will nicely complement the recently published *Encyclopedia of Soil Science*, (November 2007) which was published in the same series. In a single authoritative volume a collection of about 250 informative articles and ca 400 glossary terms covering all aspects of agrophysics will be presented. The authors will be renowned specialists in various aspects in agrophysics from a wide variety of countries.

Agrophysics is important both for research and practical use not only in agriculture, but also in areas like environmental science, land reclamation, food processing etc. Agrophysics is a relatively new interdisciplinary field closely related to Agrochemistry, Agrobiology, Agroclimatology and Agroecology. Nowadays it has been fully accepted as an agricultural and environmental discipline. As such this *Encyclopedia* volume will be an indispensable working tool for scientists and practitioners from different disciplines, like agriculture, soil science, geosciences, environmental science, geography, and engineering.

Trace Elements in Soils and Plants, 4th Edition. Kabata-Pendias Alina. CRC Press, Taylor and Francis Group, 2010. ISBN: 9781420093681, 548 pp., hardback. This highly anticipated fourth edition of the bestselling *Trace Elements in Soils and Plants* reflects the explosion of research during the past decade regarding the presence and actions of trace elements in the soil-plant environment. The book provides information on the biogeochemistry of these elements and explores how they affect food quality. Incorporating data from over 1500 new resources, this edition includes the most up-to-date information on the relationship of trace elements to topics such as: Soil natural/background contents; Sorption/desorption processes; Anthropogenic impact and soil phytoremediation; Phytoavailability and functions in plants; Contents of food plants. The book discusses the assessment of the natural/background content of

trace elements in soil, bioindication of the chemical status of environmental compartments, soil remediation, and hyperaccumulation and phytoextraction of trace metals from the soil.

Soil Atlas of the Czech Republic. Edited by Josef Kozak, Czech University of Life Sciences, Prague 2010, 150 p. hardcover, ISBN: 978-80-213-2028-4. Predominant part of the publication is devoted to the taxonomic classification system of the Czech Republic, compared with WRB and to soil maps. It includes 71 pictures of soil profiles, micromorphological features, moisture regimes and tables of principal diagnostic properties. Presented are map of soil associations dominants at scale 1:250.000, parent materials at 1:500.000, geomorphological soil regions 1:500.000 and soil regions in the SOTER system at scale 1:1 million.

Pięcioletni słownik z zakresu nawożenia roślin. The glossary is available on-line in five languages: English, French, German, Spanish and Chinese. Revisions have been made since 1980 by

groups of experts brought together in IFA's Agricultural Committee. There are more than 150 terms and expressions related to fertilizer use, soil science, fertilizer manufacture and analysis, and application machinery and methods. The glossary is organized in five sections, one for each language. Terms are listed in alphabetical order with brief definitions. In some cases there is no equivalent term in other languages, which explains the unequal number of entries in different sections. In some cases the nearest equivalent terms may differ from one language to another. More info:
<http://www.fertilizer.org/HomePage/LIBRARY/Glossary-of-fertilizer-terms>

Publikacje w czasopismach międzynarodowych posiadających IF

Bołączką polskiego gleboznawstwa jest niewielka liczba publikacji w czasopismach posiadających światową renomę i równie słaba cytowalność tych ukazujących się. Skutkuje to m.in. redukcją naszych szans w konkursach, w których istotnym kryterium oceny są wskaźniki takie jak IF, liczba cytowań, indeks h itp. Niekiedy przyczyną pomijania ważnych tekstów polskich autorów jest brak wiedzy o ich ukazaniu się w czasopismach, do których nie mamy dostępu lub które przeglądamy okazjonalnie. Każde działania zwiększające dostępność informacji są warte podjęcia, dlatego zdecydowaliśmy się promować najnowsze publikacje w periodykach **wydawanych poza Polską** i posiadających Impact Factor. Autorzy zapewne z przyjemnością prześlą zainteresowanym odbitki lub kopie elektroniczne.

Chodak M. 2011. Near-infrared spectroscopy for rapid estimation of microbial properties in reclaimed mine soils. 2011. J. Plant Nutr. Soil Sci. 174, 702–709.

Czerniawska-Kusza I., Kusza G. 2011. The potential of the Phytotoxkit microbiotest for hazard evaluation of sediments in eutrophic freshwater ecosystems, Environ Monit Assess, 179, 113–121

Diatta J.B., Wirth S., Chudzińska E. 2011. Spatial distribution of Zn, Pb, Cd, Cu and dynamics of bioavailable forms at a Polish metallurgical site. Fresenius Environ Bull 20, 976–982.

Jankowski M., Przewoźna B., Bednarek R. 2011. Topographical inversion of sandy soils due to local conditions in Northern Poland. Geomorphology 135, 277–283.

Kabala C., Karczewska A., Szopka K., Wilk J. 2011. Copper, zinc, and lead fractions in soils

long-term irrigated with municipal wastewater. *Comm Soil Sci Plant Anal*, 42, 8: 905–919

Karczewska A., Orlow K., Kabala C., Szopka K., Galka B. 2011. Effects of chelating compounds on mobilization and phytoextraction of copper and lead in contaminated soils. *Comm Soil Sci Plant Anal*, 42, 12: 1379–1389.

Piotrowska A., Długosz J., Namysłowska-Wilczyńska B., Zamorski R. 2011. Field-scale variability of topsoil dehydrogenase and cellulase activities as affected by variability of some physico-chemical properties. *Biol Fertil Soils* 47, 101–109.

Ryżak M., Bieganski A. 2011. Methodological aspects of determining soil

particle-size distribution using laser diffraction method. *J. Plant Nutr. Soil Sci.*, 174, 624–633.

Szopka K., Karczewska A., Kabala C. 2011. Mercury accumulation in the surface layers of mountain soils: A case study from the Karkonosze Mts., Poland. *Chemosphere* 83, 11: 1507–1512

Szymański W., Skiba M., Skiba S. 2011. Fragipan horizon degradation and bleached tongues formation in Albeluvisols of the Carpathian Foothills, Poland. *Geoderma* 167, 340–350.

Uzarowicz Ł., Skiba S. 2011. Technogenic soils developed on mine spoils containing iron sulphides: Mineral transformations as an indicator of pedogenesis. *Geoderma* 163, 95–108.

Relacje z konferencji i sympozjów

Humic substances in ecosystems (HSE9)

Karpacz, 26–29.05.2011

Cezary Kabala

Uniwersytet Przyrodniczy, Wrocław

Instytut Nauk o Glebie Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, we współpracy z Polskim Towarzystwem Substancji Humusowych, Karkonoskim Parkiem Narodowym i PTG, zorganizował dziewiątą międzynarodową konferencję Humic Substances in Ecosystems, połączoną z 15-leciem PTSH zrzeszonego w International Humic Substances Society. W sympozjum wzięło udział ponad 80 osób z kilkunastu krajów, w tym z Chin, Kanady, Brazylii, Niemiec, Włoch i USA. Celem konferencji była prezentacja wyników najnowszych badań w dziedzinie struktury i powstawania związków humusowych, a także ich roli środowiskowej,

zarówno w ekosystemach naturalnych, w rolnictwie oraz w ochronie środowiska. W trakcie konferencji zaprezentowano 21 referatów (wszystkie w języku angielskim) oraz 53 postery w sześciu sesjach tematycznych: Instrumental methods in humic substances analysis, Structure and properties of humic substances, Transformation and role of NOM in terrestrial and water ecosystems, Carbon sequestration and role of humic substances in components transfer among ecosystems, Organic wastes and their utilization, Humic substances in strategy for soil protection.

World Reference Base

Workshop and Field Excursion

Wrocław-Karpacz, 30.08–03.09.2011

Cezary Kabala

Uniwersytet Przyrodniczy, Wrocław

W sympozjum terenowym Grupy Roboczej WRB przy IUSS, odbywającym się na Nizinie Śląskiej, Przedgórzu Sudeckim i w Karkonoszach wzięło udział ponad 30 osób z USA, RPA, Rosji, Niemiec, Austrii, Norwegii, Belgii, Holandii, Luksemburga, Węgier, Słowenii, Rumunii, Litwy, Łotwy i Polski. Celem sympozjum było zaprezentowanie gleb typowych dla stref klimatycznych i materiałów macierzystych regionu, ale o dyskusyjnej pozycji w polskiej i międzynarodowej klasyfikacji gleb. W czasie kolejnych dni sympozjum omawiano gleby: wytworzone z lessów na Wzgórzach Trzebnickich, z utworów polodowcowych na Równinie Wrocławskiej, oraz z lessów na podłożu wietrzeniowym (Masyw Ślęży i

Fot. M. Gwiżdż

Przedgórze Sudeckie). Zaprezentowano również gleby północnego stoku Karkonoszy, wytworzone ze zwietrzliny granitu, ale przetworzonej w warunkach peryglacjalnych i zdeponowanej w formie warstwowanych pokryw stokowych. W ostatnim dniu sympozjum odbyła się całodzienna dyskusja panelowa, w której sformułowano zalecenia poprawek

Fot. C. Kabata

w klasyfikacji FAO–WRB, które powinny być uwzględnione w nowelizacji planowanej na 2014 rok. Dla polskich uczestników Sympozjum szczególnie ważne były dyskusje terenowe dotyczące przynależności typologicznej gleb płowych (do Luvisols, Albeluvisols ale także do Alisols), czarnych ziem wrocławskich (Stagnic Chernozems), a także niektórych gleb niecałkowitych (Planosols?). Dyskusje te pokazały m.in., że nie jest możliwa automatyczna transformacja map glebowo–rolniczych bez terenowej weryfikacji cech morfologicznych i właściwości gleb. Więcej fotografii:

https://picasaweb.google.com/113589580989921377753/WRB_Poland_2011#

28. Kongres Gleboznawczy "Gleba – Człowiek – Środowisko" Toruń, 5–10.09.2011

Maciej Markiewicz

Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń

Organizatorami najważniejszego w tym roku zgromadzenia gleboznawców polskich, połączonego z Walnym Zebraniem Delegatów PTG był Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Uniwersytet Technologiczno–Przyrodniczy w Bydgoszczy. Funkcję przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego pełnił prof. dr hab. Sławomir S. Gonet a przewodniczącą Komitetu Naukowego była Prof. dr hab. Renata Bednarek (oboje z Zakładu Gleboznawstwa UMK).

Honorowym patronatem Kongres objęli: JM Rektor UMK Prof. dr hab. Andrzej Radzimiński, Prezydent Torunia Michał Zaleski, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Marek Sawicki oraz Dyrektor Generalny Lasów Państwowych Marian Pigan.

W Kongresie wzięło udział ponad 180 gleboznawców reprezentujących różne ośrodki naukowe z Polski, a także gleboznawcy z Wielkiej Brytanii, Włoch, Austrii, Belgii, Litwy, Ukrainy, Słowacji, Rosji, Turcji i Egiptu. Uczestniczyli m.in. Prof. Stephen Nortcliff z Uniwersytetu w Reading, Członek Prezydium Międzynarodowej Unii Towarzystw Gleboznawczych oraz Prof. Nicola Senesi z Uniwersytetu w Bari, Prezydent Europejskiej Konfederacji Towarzystw Gleboznawczych.

Odbyło się 10 sesji referatowych (w tym 3 plenarne), na których zaprezentowano 47 referatów, oraz 2 sesje posterowe (ponad 120 prezentacji). Uczestnicy wzięli udział w trzech jednodniowych sesjach terenowych, na których prezentowano problemy genezy i systematyki gleb Doliny Wisły i Wysoczyzny Chełmińskiej (ponad 80 uczestników), wpływu antropopresji na gleby Kotliny Toruńskiej i Równiny Inowrocławskiej (ponad 50 uczestników), a także właściwości gleb intensywnie użytkowanych rolniczo regionu Kujaw i Pałuk (ponad 40 uczestników). Po konferencji uczestnicy przenieśli się do ośrodka wypoczynkowego UMK w Bachotku, gdzie odbyła się dwudniowa pokongresowa sesja terenowa, której tematem były gleby i krajobrazy w obszarze młodoglacjalnym (Kotlina Toruńska i Pojezierze Brodnickie). Wzięło w niej udział ponad 50 gleboznawców. Podczas tej sesji uczestnicy mogli zapoznać się z walorami przyrodniczymi i kulturowymi Brodnickiego Parku Krajobrazowego (m.in. rezerwat Okonek, Bagienna Dolina Drwęcy). Oprócz programu naukowego, organizatorzy zapewnili uczestnikom Kongresu zwiedzanie Starego Miasta, a Prezydent Torunia Michał Zaleski niezwykle uroczystie przyjął wszystkich w salach Pałacu Dąbskich.

Fot. Michał Jankowski

Więcej fotografii z Kongresu PTG:

<https://picasaweb.google.com/118419765269931204192>

Ogólnopolska Konferencja Naukowa

"Azot–pierwiastek życia"

Siedlce, 19–21.09.2011

Beata Kuziemska

Uniwersytet Przyrodniczo–Humanistyczny, Siedlce

Konferencja pod patronatem J.M. Rektora Uniwersytetu Przyrodniczo–Humanistycznego w Siedlcach, prof. dr hab. Antoniego Jówko, odbyła się w Domu Pracy Twórczej "Reymontówka" w Chlewiskach koło Siedlec. Konferencję zorganizowali pracownicy Katedry Gleboznawstwa i Chemii Rolniczej UPH, z przewodniczącą Komitetu Organizacyjnego dr hab. Beatą Kuziemią. Tematyka spotkania obejmowała szeroko pojętą problematykę azotu w środowisku; głównie jego znaczenie dla wzrostu, rozwoju i plonowania roślin oraz jego przemiany w glebie. Dyskutowano także nad pozyskiwaniem tego cennego pierwiastka, a jednocześnie deficytowego w życiu roślin i zwierząt. W konferencji, w której uczestniczyli badacze z różnych ośrodków akademickich Polski, wygłoszono kilkanaście referatów oraz omówiono eksponowane postery. Konferencja pozwoliła na wymianę poglądów dotyczących azotu oraz jego związków i zakończyła się długą, rzeczową dyskusją podsumowującą.

Glebowa materia organiczna – stara prawda, nowe wyzwania

Bruksela, Belgia, 21.09.2011

www.soilconference.eu

Organizatorami konferencji był minister rolnictwa i rozwoju wsi Marek Sawicki oraz Dyrektoriat Badań i Innowacji Komisji Europejskiej. Założenia merytoryczne i program konferencji zostały przygotowane przez IUNG–PIB w Puławach. W konferencji wzięło udział ponad 150 uczestników z większości krajów Unii Europejskiej reprezentujących najważniejsze instytucje naukowe i administrację. Celem konferencji było zwrócenie uwagi europejskiej opinii publicznej, a przede wszystkim administracji, na sprawy związane z zasobnością oraz znaczeniem glebowej materii organicznej w kontekście postępujących zmian klimatycznych. Problematyka ta jest dla naszego kraju szczególnie istotna, ze względu na niską i ciągle pogarszającą się zasobność naszych gleb w próchnicę oraz wysoki poziom zakwaszenia.

Podczas konferencji zostały zaprezentowane najnowsze informacje na temat aktualnego stanu oraz

Fot. MR

kierunków zmian zachodzących w zasobności gleb europejskich w materię organiczną. Poza typowo produkcyjnymi funkcjami próchnicy, szczegółowo omówione zostały kwestie związane z możliwościami wiązania w glebie CO₂, co ma istotne znaczenie dla ograniczania efektu cieplarnianego. Prelegenci zwrócili także uwagę na potencjalne możliwości próchnicy w gromadzeniu i zatrzymywaniu wody oraz roli jaką w związku z tym, może ona odegrać w zapobieganiu i łagodzeniu klęsk suszy i powodzi, które w ostatnich latach są dotkliwie odczuwalne w całej Europie. Konferencja była dobrą okazją do podsumowania i oceny dotychczasowych efektów działań rolno–środowiskowych, ukierunkowanych na zachowanie i odbudowę zasobów glebowej materii organicznej, a jednocześnie dała jednoznaczny sygnał decydentom o konieczności wypracowania nowych, bardziej efektywnych instrumentów opartych na aktualnej wiedzy i praktyce agrotechnicznej.

IV Seminarium Naukowe „Pro–przyrodnicza rekultywacja oraz ochrona *inter-situ* na terenach eksploatacji surowców mineralnych”, Opole 29.09.2011

Grzegorz Kusza – Uniwersytet Opolski

Arkadiusz Nowak – Uniwersytet Opolski

Uniwersytet Opolski we współpracy z Górażdże Cement SA organizuje cykliczne seminaria naukowe dotyczące ochrony bioróżnorodności na obszarach górnictwa odkrywkowego. Na tegorocznym seminarium skupiono się na rekultywacji w aspekcie nowego pro–przyrodniczego zagospodarowania, a także na nowej metodzie ochrony zagrożonych gatunków roślin *inter-situ*. Udział wzięło 50–ciu przedstawicieli administracji samorządowej, Lasów Państwowych, nauki i przemysłu z Czech, Niemiec i Polski. W sesji plenarnej wygłoszono 13 referatów. Przedstawiono ponadto założenia

międzynarodowego konkursu z zakresu bioróżnorodności organizowanego przez Grupę HeidelbergCement pod hasłem „Quarry Life Award” i kierowanego do pracowników oraz studentów uczelni wyższych i organizacji pozarządowych na całym świecie. Podczas sesji terenowej na terenie Kopalni Wapienia Górażdże przedstawiono wyniki programu

Fot. G. Kusza

ochrony bioróżnorodności obszaru górniczego, realizowanego od kilku lat pod nadzorem merytorycznym Uniwersytetu Opolskiego. Omówiono też wdrażanie projektu ochrony *inter-situ* na przykładzie wybranych przedstawicieli flory w powiązaniu z nowymi siedliskami powstałymi w trakcie eksploatacji. Trzecim elementem sesji terenowej była dyskusja założeń rekultywacji technicznej i biologicznej oraz możliwości pro-przyrodniczego zagospodarowania odkrywek po eksploatacji wapieni.

PEDOMETRICS 2011

Trest, Czechy, 30.08–02.09.2011

Piotr Gruba, Uniwersytet Rolniczy, Kraków

Konferencja organizowana jest przez Pedometric Commission przy IUSS. Gospodarzem konferencji był

prof. Luboš Borůvka z Czech University of Life Science w Pradze. W konferencji uczestniczyło 81 uczestników z 27 krajów, przy czym dominowali – zarówno liczebnością, jak i zaangażowaniem – naukowcy z Holandii, Australii i oczywiście gospodarze. Przedstawiono 46 referatów i 38 posterów. Prezentacje podzielono na osiem sekcji tematycznych: Pedometrical methods for soil assessment, Uncertainty analysis, error propagation and accuracy assessment, Soil sampling, Soil monitoring, Soil–landscape and space–time modelling, 3D modelling and data assimilation, Soil geostatistics, Signal processing of remote and proximal sensing applied to soils. Ważnym wydarzeniem było nadanie medalu im. Richarda Webstera dla Jaapa de Gruijtera. Zgodnie z podstawowym założeniem konferencji, tematyka prezentacji była w większym stopniu skupiona na teorii i rozwoju metod pedometrycznych niż na ich zastosowaniu w praktyce. Więcej informacji (również streszczenia) jest dostępnych na stronie

<http://sites.google.com/site/pedometrics2011/home>.

Na kolejną konferencję z cyklu „Pedometrics” organizatorzy zapraszają do Nairobi (2013).

Fot. Ondrej Jaksik

Kalendarium konferencyjne (2012)

Konferencje i sympozja w Polsce

3rd International and Multidisciplinary Conference "SANDSTONE LANDSCAPES".

Kudowa Zdrój, 25–28.04.2012

(Organizatorzy: Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Park Narodowy Gór Stołowych i in.)

<http://www.geom.uni.wroc.pl/>

XXXIV SYMPOZJUM POLARNE

Sosnowiec, 14–16.06.2012

(Organizator: Uniwersytet Śląski – Wydział Nauk o Ziemi, Katedra Geomorfologii)

III Konf. Nauk. "MOKRADŁA i ekosystemy słodkowodne – funkcjonowanie, zagrożenia i ochrona" Serwy, 21–23.06.2012

(Organizatorzy: Politechnika Białostocka, Uniwersytet w Białymstoku i in.)
<http://www.wb.pb.edu.pl>

Konferencje zagraniczne

Plant Growth, Nutrition and Environmental Interactions.

Wiedeń, Austria, 18–21.02.2012
<http://www.vipca.at/plagronut>

EGU – 2012. European Geosciences Union. Wiedeń, Austria, 22–27.04.2012

Kilkadziesiąt sesji tematycznych w sekcji SSS – Soil System Sciences
<http://meetingorganizer.copernicus.org/EGU2012/sessionprogramme/SSS>

8th Agro Environ 2012: Environmental Sustainability of Agricultural Management Systems in an Ever Changing World. Wageningen, Holandia, 1–4.05.2012.

<http://agroenviron.com>

Land degradation and challenges in sustainable soil management. Izmir, Turcja, 15–17.05.2012.

<http://soilcongress.ege.edu.tr>

Mountain Resource Management in a Changing Environment. Katmandu, Nepal, 29–31.05.2011

<http://www.ku.edu.np/aec>

Soil Classification 2012: Towards a Universal Soil Classification System. Lincoln, USA, 11–14.06.2012

<http://clic.cses.vt.edu/IUSS1.4/>

3rd Intern. Conf. on Soil Bio- and Eco-engineering. The Use of Vegetation to Improve Slope Stability.

Vancouver, Kanada, 23–27.06.2012.
<http://inbe.cirad.fr>

17th International Nitrogen Workshop. Wexford, Irlandia, 27–29.06.2012.

<http://www.nitrogenworkshop.com>

XII Sympozjum „MIKROELEMENTY W ROLNICTWIE”

Wrocław – Głuchołazy, 11–14.09.2012

(Organizator: Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu i in.)

<http://www.mikroelementy.eu>

4th Conference of the European Confederation of Soil Science Societies EUROSOIL 2012. Bari, Włochy, 2–

6.07.2011. Kilkadziesiąt sesji tematycznych.
<http://www.eurosoil2012.eu/>

6th Congress of the Dokuchaev Soil Science Society.

Petrozavodsk, Rosja, 13–17.08.2012

16th Meeting of the International Humic Substances Society (IHSS). Hangzhou, Chiny, 9–14.09.2012.

<http://zjklsp.zju.edu.cn/IHSS2012/index.html>

19th ISTRO Conference (International Soil Tillage Research Organization). Montevideo, Urugwaj, 24–

26.09.2012.

<http://www.congresos-rohr.com/istro2012>

CZARNA ZIEMIA

Pismo Informacyjne

Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego

ul. Wiśniowa 61

02-520 Warszawa

<http://www.ptg.sggw.pl>

Redakcja:

Cezary Kabała, cezary.kabala@up.wroc.pl

Marek Drewnik, m.drewnik@geo.uj.edu.pl

Bezpośrednich uczestników zdarzeń zachęcamy do bieżącego nadsyłania informacji o konferencjach, awansach, publikacjach itd.